

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Трендспоттінг професійного розвитку фахівця із соціальної роботи»

2020 – 2021 навчальний рік

Освітня програма: «Соціальна педагогіка».

Спеціальність: 231 Соціальна робота.

Галузь знань: 23 Соціальна робота.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Попова Анастасія Сергіївна, к.пед.н., ст. викладач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти
Посилання на сайт	https://dspace.bdpu.org/handle/123456789/1134 https://edu.bdpu.org/course/view.php?id=19
Контактний телефон	050 335 99 68, 063 335 99 68 (Viber)
E-mail викладача	kovaleva.anastasia.45@gmail.com
Графік консультацій	вівторок: 12.00-14.00; четвер: 12.00-14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Форма навчання	Кількість кредитів/годин	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Звітність
денна	4/120	12	10	98	залік
заочна		8	4	108	

Семестр: III семестр (денна форма), III семестр (заочна).

Мова навчання: українська.

Ключові слова: тренд, трендхантінг, трендвотчінг, самменджмент, форсайт, фріланс, професійний розвиток, нетворкінг.

Мета курсу: є надання майбутнім фахівцям із соціальної роботи теоретичних знань та практичних навичок у плануванні успішного професійного майбутнього в контексті трендспоттінгу.

Предмет курсу: вивчення навчальної дисципліни є сучасні тренди та тенденції професійного розвитку фахівця із соціальної роботи.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ЗК-8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК-4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК-7. Здатність до професійної рефлексії.

та демонструвати такі результати навчання:

ПРН-7 Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН-9 Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН-13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

Зміст курсу:

Тема 1. Сучасні тренди у контексті інтеграційних та глобалізаційних змін

Теоретичне осмислення процесів глобалізації та інтеграції. Вплив шерингової економіки на формування трендів. Інтернаціоналізація як тренд.

Тема 2. Трендспоттінг як основа прогнозування професійного майбутнього фахівця із соціальної роботи

Поняття „тренд”. Роль трендів у прогнозуванні розвитку різних сфер життєдіяльності людини та суспільства. Поняття „професійне майбутнє” та основні способи прогнозування професійного майбутнього сучасних фахівців. Роль трендспоттингу в прогнозуванні професійного майбутнього. Трендспоттинг як процес моніторингу, виявлення трендів. Трендхантинг як збір інформації в середовищі потенційних споживачів. Основні інструменти трендхантингу.

Тема 3. Основні тренди в соціальній роботі.

Тренди у професійній діяльності фахівця із соціальної роботи. Тренди в освіті і соціально-педагогічній діяльності. Форсайт як комплексний підхід прогнозування трендів у соціальній роботі. Професії майбутнього у соціальній роботі. Фріланс як тренд трудової зайнятості у контексті діяльності соціального працівника. Прекаризація сучасного ринку праці.

Тема 4. Основні тренди в соціально-педагогічній діяльності

Тренди в освіті і соціально-педагогічній діяльності. Форсайт як комплексний підхід прогнозування трендів у соціально-педагогічній діяльності. Професії майбутнього. Фріланс як тренд трудової зайнятості у соціально-педагогічній діяльності.

Тема 5. Конкурентоздатний фахівець соціальної сфери у XXI столітті: основні вимоги та шляхи досягнення

Поняття „конкуренція”, „конкурентоздатність особистості”. Основні вимоги до конкурентоздатного фахівця у XXI ст. Внутрішні та зовнішні чинники досягнення конкурентоздатності майбутніх фахівців. Основні напрями діяльності з підвищення власної конкурентоспроможності.

Тема 6. Тренди професійного спілкування у діяльності фахівця із соціальної роботи

Культура мережевого спілкування. Нетворкінг як сучасний тренд професійного спілкування. Правила нетворкінгу. SMM нетворкінг.

Тема 7. Форми та методи проєктування професійної кар’єри.

Поняття „кар’єра”. Класифікації кар’єр. Моделі кар’єрного розвитку професіоналів. Етапи кар’єрного розвитку. Стратегія і тактика побудови кар’єри. Самоменеджмент у контексті побудови власної кар’єри

Тема 8. Персональний бренд та само презентація у діяльності фахівця із соціальної роботи

Персональний бренд сучасного фахівця. Технології створення персонального бренду. Самопрезентація в професійному середовищі: сутність, функції. Технології самопрезентації. Методи самопрезентації. Резюме. Мотиваційний лист. Співбесіда. Візитка. Самопрезентація у віртуальному середовищі.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда (вступна, бесіда-повторення); наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (вправи, моделювання життєвих ситуацій); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Навчальний курс складається з лекційних, семінарських занять, самостійної та індивідуально-дослідної роботи.

Заохочується висловлювання власної точки зору, творчий підхід до виконання передбачених програмою курсу завдань. Обов’язковим є дотримання принципів академічної доброчесності.

Лекційні заняття передбачають ведення письмового (електронного) конспекту. Наявність конспекту є однією з вимог допуску до складання заліку.

Підготовка до семінарських занять передбачає усне опрацювання теоретичних питань за темою, спираючись на перелік рекомендованої літератури та самостійний пошук джерел для отримання необхідної інформації, з подальшим їх обговоренням у форматі дискусій, мозкових штурмів тощо.

Відпрацювання пропущених семінарських занять є обов'язковим, здійснюється у форматі очного або дистанційного (на платформі Zoom) спілкування викладача зі здобувачем (не пізніше, ніж через тиждень з моменту проведення заняття та згідно графіку консультацій).

Підготовка завдань самостійної та індивідуально-дослідної роботи здійснюється у письмовому або електронному (розміщення файлів на платформі Moodle) вигляді та передбачає усне обговорення питань протягом семінарського заняття з теми або під час індивідуальної/групової консультації. Роботи, які виконано не в повному обсязі або оформлено без дотримання вимог, повертаються здобувачеві на доопрацювання. Повторно здати роботу на перевірку необхідно не пізніше, ніж через тиждень після проведення заняття з відповідної теми (письмово/в електронному вигляді на платформі Moodle).

В умовах дистанційного навчання лекційні, семінарські заняття проводитимуться в онлайн-режимі у визначений розкладом час. Самостійні та індивідуально-дослідні роботи надсилаються на оцінювання через систему Moodle у визначений політикою курсу термін. Консультації здобувачів проводитимуться згідно визначеного вище графіку.

Допуск до заліку передбачений за умов: набрання 25 балів за роботу протягом семестру, наявності конспекту усіх лекцій та роздрукованої папки з роботами (самостійних та індивідуальних занять). Залік може проходити за двома формами (на вибір здобувачів ВО): письмовий залік та захист відповідей; тестування. За результатами продуктивної роботи протягом семестру та погодження з оцінкою – здобувачу може бути виставлена підсумкова оцінка, що дорівнює сумі балів набраних протягом семестру.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: *технічне* (комп'ютер, проектор); *програмне* (Microsoft Office: Power Point, Word, Moodle, репозитарій); *наочність* (презентації у форматі Power Point).

Система оцінювання та вимоги:

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Залік	Сума	
Тема 1		Тема 2		Тема 3		Тема 4				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1.	4.2.	Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	50	100
25		25		25		25				
Тема 5		Тема 6		Тема 7		Тема 8.				
5.1	5.2	6.1	6.2	7.1	7.2	8.1.	8.2.			
25		25		25		25				

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
1	Тема 1.		
1.1.	Виконання самостійної роботи до теми 1: - Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 – 10	0 – 10
1.2.	Виконання ІНДЗ до теми 1	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 1		25 балів	
Тема 2			
2.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
2.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
2.3.	Виконання самостійної роботи до теми 2:	0 – 5	0 – 10

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщені на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

	- Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;		
2.4.	Виконання ІНДЗ до теми 2	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 2		25 балів	
Тема 3			
3.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	-
3.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
3.3.	Виконання самостійної роботи до теми 3: - Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 - 5	0 - 10
3.4.	Виконання ІНДЗ до теми 3	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 3		25 балів	
Тема 4			
4.1.	Виконання самостійної роботи до теми 4: • Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 – 10	0 – 10
4.2.	Виконання ІНДЗ до теми 4	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 4		25 балів	
Тема 5			
5.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	0 - 5
5.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
5.3.	Виконання самостійної роботи до теми 5: • Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 – 5	0 – 5
5.4.	Виконання ІНДЗ до теми 5	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 5		25 балів	
Тема 6			
6.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 - 5	-
6.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
6.3.	Виконання самостійної роботи до теми 6: Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 - 5	0 - 10
6.4.	Виконання ІНДЗ до теми 6	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 6		25 балів	
Тема 7			
7.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	0 – 5
7.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 – 2	0 – 2
7.3.	Виконання самостійної роботи до теми 7: - Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 – 5	0 – 5
7.4.	Виконання ІНДЗ до теми 7	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 7		25 балів	
Тема 8			
8.1.	Відповідь на семінарському занятті	0 – 5	-
8.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 – 2	-
8.1.	Виконання самостійної роботи до теми 8: - Опрацювання теоретичних питань та опитування за ними;	0 – 10	0 – 10
8.2.	Виконання ІНДЗ до теми 8	0 – 15	0 – 15
Максимум за тему 8		25 балів	

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (залік).

² Мінімальний допуск до заліку здобувача можливий за умови набрання ним 25 балів за виконані роботи протягом семестру.

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;
 n – кількість залікових кредитів;
 50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
78-89	B	
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Список рекомендованих джерел:

1. Алексеева О. Р. Трендспоттинг та професійне майбутнє сучасного фахівця : навчально-методичний посібник / О. Р. Алексеева. Старобільськ, 2017. 120 с.
2. Бхаргава Р. Не очевидно. Как выявляют тренды раньше других / Роит Бхаргава. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. 126 с.
3. Зак Д. Нетворкинг для интровертов / Девора Зак ; пер. с англ. Е. Бузниковой. 2-е изд. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2016. 203 с.
4. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития / Э.Ф.Зеер. М.: Издат центр „Академия”, 2009 . 240 с.
5. Кириченко В. В. Психологічні основи професійної адаптації та вибору професії : навч. посібник / В. В. Кириченко. Житомир :Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015. 110 с.
6. Кокун О. М. Психологія професійного становлення сучасного фахівця : монографія / О. М. Кокун. К. : ДП „Інформ.-аналіт. агенство”, 2012. 200 с.
7. Комунікативна складова професійної діяльності соціального працівника з клієнтом : В. С. Щолинська, О. Г. Карпенко, 2013. 87 с.
8. Найдьонов М. І. Психологія престижності професій : монографія / М. І. Найдьонов. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2018. 160 с
9. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації : навчальний посібник / Л. Е. Орбан-Лембрик. Чернівці : Книги -XXI, 2010. 528с.
10. Побудова кар'єри : навч.-метод. посіб. / О. В. Мельник, О. Л. Морін, Л. А. Гуцан, І. І. Ткачук, О. М. Пархоменко, З. В. Охріменко, Т. С. Попова, М. В. Лузан; за ред. О. В. Мельника. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2017. 172 с
11. Рибалка В. В. Психологія та педагогіка праці особистості: від обдарованості дитини до майстерності дорослого : посібник / В. Рибалка. К. : Інститут обдарованої дитини, 2014. 220 с.
12. Рябых А. Персональный бренд. Создание и продвижение / Андрей Рябых, Ника Зебра. М., 2014. URL: <http://www.ex.ua/94526201>
13. Синдром „професійного вигорання” та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти / За наук. ред. Д. Максименка, Л. М. Карамушки, Т. В. Зайчикової. К. : Міленіум, 2006. 368 с.
14. Соціально-психологічні чинники престижності професій: підготовка молоді до активного самоздійснення на сучасному ринку праці : електронний навчальний посібник / М. І. Найдьонов та ін. К., 2018. 515 с.
15. Сурякова М. В. Технологія кар'єри : навч. посібник / М. В. Сурякова. Дніпропетровськ: НМетАУ, 2011. 70 с.

16. Хэмел Г. Манифест лидера. Что действительно важно сегодня / Гэри Хэмел ; пер. с англ. М. : Манн, Иванов и Фербер, 2013. 289 с.
17. Чинники успішного працевлаштування за фахом : навчальний посібник / колектив авторів ; заг. редакція О.І. Драган. К. :Кафедра, 2017. 308 с.
18. Шукаємо роботу ефективно : посібник на допомогу студентам та випускникам / Укладач Оксана Пендерецька. Чернівці : Книги - XXI, 2016. 56 с.URL: <http://www.uck.chnu.edu.ua/wp-content/uploads/2013/03/looking-for-work.pdf>
19. Як будувати власне майбутнє: життєві завдання особистості : наук. моногр. / Титаренко Т. М., Злобіна О. Г., Лепіхова Л. А. та ін.; за наук. ред. Т. М. Титаренко. Рукопис. К., 2011. 395 с.
20. Ястремська О. М. Бренд-менеджмент / О. М. Ястремська; Харків. нац. економ. ун-т. Х. : ХНЕУ, 2019. 163 с.

Інформаційні ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>
3. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>
4. Міністерство соціальної політики України. Офіційний сайт (урядовий портал) www.mlsp.gov.ua
5. Державна служба зайнятості (офіційний сайт) <https://www.dcz.gov.ua/>
6. Медіатека ФДССО.